

Filipae

Nəkwəkwə yame Pol rimirai ramvən kimi niməhuak apa Filipae

Nəgkiarien kwəkwə kape nəkwəkwə e Filipae

?Pa rimirai nəkwəkwə e? Aposol Pol rimirai nəkwəkwə e.

?Rimirai ramvən kimi nipa? Rimirai ramvən kimi niməhuak apa Filipae.

?Nimraghien rimnhawor pən iran mine ye nipig rimirai? Pol rimnərip niməhuak apa Filipae ye kafan nəriwəkien yame ror kiraru kin kape nivəhsi-ərhavyen Nəvsaoyen Huvə. Ye niməhuak apa Filipae, nəmə Isrel mine nəmə tanə pisin pisin kasəhuak kwis. Kaməsik-pən nəmə Isrel, mərig kipəh nəsig-pənien nəmə tanə pisin minə. Kini ye nipig a, nəmhajoun eikuə minə tiksın kimnhauə mhani mə narmamə, tukmə kipəh nəsig-pənien əriə, Kughen to ripəh nivəh-miraghien əriə.

?Rimirai nəkwəkwə e tuk naha? Nipig Pol rimnamarə ye kalabus apa Rom, nəməhuak minə apa Filipae kimisher-pən kin kwən e Epafrodaetas mə tukripik mane tiksın muə mivəhsi-pən kimin. Tukmə ror niməhuak apa Filipae in rimnəkupan mher-pən kin mane kimi Pol. Pol rimirai nəkwəkwə e mə tukrini vi vi niməhuak apa Filipae tuk narimnar yame kimisher-pən kin kimin. Kini ye nəkwəkwə e, Pol ramni-əhu nhajounien eikuə yame ramni mə tukaməkeikei kəsik pən narmamə, tamə Kughen ripəh nivəh-miraghien əriə. Kini Pol rorkeikei min mə tukrhajoun nəmə Filipae mə swatuk kirikianə əmə yame tukror rikitawə ragien. In e Yesu Kristo.

Pol rimnokrən huvə kimi əriə

1 ¹Yo Pol, kimru Timoti, yorwok mir kape Yesu Kristo, yakwokrən huvə kimi əmiə m-fam, narmamə kape Yesu Kristo minə apa Filipae, mine nəmehua kape niməhuak

minə, mine dikon minə.^a ²Pəh Rimtawə Kughen mine Yesu Kristo Yermaru kapətawə tukwautə-pre kin nihuvəyen mine nəmərinyen kimi əmiə.

Pol raməhuak tuk nəmə Filipae

³Yakorkeikei mə jakni-pre tuk əmiə mə nipig minə fam, nipig rikik raməsik əmiə, yakamni-pən tuk kafak Kughen mə rikik ragien tuk əmiə. ⁴Kini nipig m-fam ye kafak nəhuakien minə fam tuk əmiə m-fam, yakaməhuak əmə ye nagienien ⁵tuk nasituyen kapəmiə ye nivəhsi-ərhavyen Nəvsaoyen Huvə ye nirikakunien muə meriaji-pə ai taktəkun. ⁶Kini yakirkun huvə mə Kughen yame rimirikakun wok huvə kirik ye nimraghien kapəmiə tukramor mamripin meriaji mīpiərkhin ye nipig yame Yesu Kristo tukrirerig-pə min iran.^b

⁷Kini ratuatuk əmə mə rikik ragien tuk əmiə, meinai yakorkeikei əmiə; meinai tukmə yakaməmir ye kalabus uə tukmə yaktərhav mamni-ərhav Nəvsaoyen Huvə kape Yesu Kristo mamhajoun mə nəvsaoyen e in rəfrakis, kimiə fam nimisasitu irak ye wok e Kughen rimivəhsi-pə ye nihuvəyen kafan mə jakor. ⁸Kughen rirkun mə yakamni əfrəh mə yakorkeikei mə jakurə məm əmiə fam, meinai yakorkeikei pik əmiə, rəmhen kin yame Yesu Kristo rorkeikei min əmiə.

⁹Kini in e nəhuakien kafak: mə Kughen tukror swatuk kimi əmiə mə takharkun huvə mə takshawor pən iran mine misor norkeikeiyeen kimi əmiə minə mamharpin, ¹⁰mə kimiə takharkun nəmien naha nhagin yame in rhuvə pik, kini mə taksatuatuk huvə, pəh tukpəh nəm-pənien nar has kirik irəmiə ye nipig yame Yesu Kristo tukruə min iran.^c ¹¹Pəh nimraghien kapəmiə tukrikuə kin kwənkwan ripsaah; in e nihuvəyen mine natuatukien yame Yesu Kristo ramor ye nimraghien kapəmiə, pəh narmamə tuksəm kwənkwan e mhani vi vi Kughen tukun, mhavəhsi-haktə nhagin.

Nivəhsi-pənien Pol ye kalabus rimnor swatuk mə narmamə tuksərig Nəvsaoyen Huvə

¹²Yo minə tiksın. Yakorkeikei mə takharkun mə nar apnapig kimisor naha nəmhyen kimi yo, mərig rimnor swatuk tuk nini-ərhavyen Nəvsaoyen Huvə kimi narmamə khapsaah, ¹³meinai mobael min fam yamə mine kasarha tuk taon e,^d mine narmamə pisin pisin minə khapsaah kwənharkun ta mə kivəhsi-pən yo ye kalabus meinai yo yorwok kape Kristo.^e ¹⁴Kini kafak nivənen ye kalabus ipakə ror mə nəməhuak m-fam kasəthaa min tuk nini-ərhavyen nəgkiarien kape Kughen mhapəh nhaginien.

^a 1:1 Wok 16:12-40 ^b 1:6 1 Kor 1:8 ^c 1:10 1 Tes 5:23 ^d 1:13 Mobael minə e kamni kimə, “Mobael kape nimə kape Sisa.” ^e 1:13 Wok 28:30

¹⁵⁻¹⁶Tiksin kamhani-ərhav əmə nəvsaoyen huvə kape Kristo ye nətərigien yame ratuatuk. Kamhani-ərhav Nəvsaoyen Huvə meinai kasorkeikei yo, kini mharkun mə Kughen rimneighan kin mə tukvəhsi-pən yo ye kalabus mə jakərer-ərhav tuk nəvsaoyen huvə mə in nəfrakisien. Mərig nəfrakisien mə tiksin kamhani-ərhav əmə Nəvsaoyen Huvə kape Kristo meinai kasor jalus kimi yo misorkeikei mə tuksapita yo. ¹⁷Mhapəh nhani-ərhavyen Kristo yerikiria fam, mərig kasor əmə meinai kasorkeikei mə tukhavəh-si haktə atuk əria, kini rikiria rəsik mə tuksəsik əpnis pən min nipig əutən yame yakamarə iran ye kalabus. ¹⁸Mərig in nar apnapig əmə. Tukmə kini-ərhav Nəvsaoyen Huvə yerikiria fam uə kwənpər rikiria, mərig nar ehuə e in e kamni-ərhav Kristo. Nar e in e rikik ragien tukun.

Nəfrah. Kini rikik tukragien min ¹⁹meinai yakirkun mə kwənkwa nəhuakien kapəmiə, mine nasituyen kape Nanmin kape Yesu Kristo, in tukrivəh miragh yo ye nipig əutən e.^f ²⁰Yakorkeikei pik kini mamərhupən nərigien kafak mə jakpəh norien nar kirik yame tukror yauris yo ye nimri Kughen, mərig jakətghaa tuk nini-ərhavyen Kristo, mə jakvəh-si haktə Kristo ye nimraghien kafak rəmhen kin yame yakamor hanə, nar apnapig mə jakmhə tukun uə jakamragh pi pom. ²¹Ye nərigien kafak, yakmə nimraghien kafak, in kape nivəh-si-haktə-əməyən Kristo; mərig tukmə yakmhə, rhuvə rapita.^g ²²Mərig tukmə yakamragh, in e rhuvə tuk norien wok minə min tiksin kape Kughen ye tokrei tanə. Ror pən, yakeinein mə naha nhagin in rhuvə rapita: nimhəyən uə nimragh-pi-pomien. ²³Taktəkun ai swatuk kiraru kawəmir kupən kin yo: mərig yakorkeikei kwis əriu. Yakorkeikei mə jakəpəh narəyən ye tokrei tanə e mivən məm Kristo yame in rhuvə pik rapita narəyən eikin e.^h ²⁴Mərig yakmə jakaməkeikei mamragh pi pom ye tokrei tanə e tuk nasituyen irəmiə. ²⁵Meinai yakirkun mə nar e in ror nəfrakisien kin, yakirkun mə jakamragh pi pom ye tokrei tanə tuk nasituyen irəmiə mə nhatətəyən kapəmiə tukramskai mamripin kini mə rikimiə tukragien tuk nhatətəyən kapəmiə. ²⁶Kini ye norien a, nipig jakurə məm əmiə, rikimiə tukragien rapita, kini takhani vi vi Yesu Kristo, meinai yimirerig-pre min tuk əmiə.

Pol ramni mə tuksərer tim tim

²⁷Kini ye narimnar m-fam, norien kapəmiə tukraməkeikei məmhen atuatur kin narmamə yame mine kashatə ye Nəvsaoyen Huvə kape Yesu Kristo. Kini nar apnapig mə jakurə uə jakpəh nurəyən, pəh jakərig mə nakasərer tim tim ye nətərigien kirikianə əmə, masarkut kirikianə tuk nirəptərekinien nhatətəyən kapətawə ye Nəvsaoyen Huvə.ⁱ ²⁸Kini mhapəh nhagin-əgkəp-ien kin narmamə yamə mine kasərer əswasig kin

^f 1:19 2 Kor 1:11 ^g 1:21 Gal 2:20 ^h 1:23 2 Kor 5:8 ⁱ 1:27 Efes 4:1; 1 Tes 2:12

əmiə. In e ramor nīmṭəṭien tuk əriə mə Kughen tukrapita əriə mivəh miragh əmiə. Kughen a in a tukror narimnar minə a. ²⁹Ror məknakin meinai In rimneighan kin mə takshatəṭə ye Kristo, meighaan min kin mə taksərig min nəmḥəyen tuk nhagin.^j ³⁰Kitawə kisarə ye narowagien kirikianə əmə, yame nīmīsəm ye kafak nīmraghien kupan, kini taktəkun ai, nakasərig mə yakamarə hanə iran.

Tukasəkeikei misəri-pən swatuk kape Yesu Kristo

2 ¹Nakasor kirikianə kimiə Kristo, ramor əmiə nakamhaskai ye nhatəṭəyen kapəmiə. Norkeikeiyen kafan ramor əmiə nakasərig huvə. Nofuginien ye Nanmin kape Kughen, ramor əmiə naksor huvə pən kimi əmiə minə kini rikimiə rehuə tuk əmiə minə. ²Ror pən, yakamaiyoh əmiə mə nərigien kapəmiə tukruə kirikianə; kini misorkeikei əmiə minə; kini mhauə kirikianə ye nanmin mine nətərigien tuk narimnar yame nakamhavən tukun. Kini tukmə naksor narimnar minə a, in tukror rikik ragien pīk. ³Ye norien kirikianə əmə, takhapəh nisorien nar kirik mə kimiə nakhahuvə pīk misapita kimiə minə tiksīn, mhapəh nisorien nar kirik mə takhavəh-si-haktə atuk əmiə kin. Mərig takhavəh-si-əhu atuk əmiə, kini misəm kimiə minə tiksīn mə kisapita əmiə.^k ⁴Kini sasitu irəmiə minə ye nīmraghien kapəmiə. Ripəh nəmhenien mə yermamə kirik tukrəm atuk əmə kafan nīmraghien.^l

⁵Kapəmiə nərigien tukraməkeikei məmhen kin nətərigien kape Yesu yame ror məkneikin:

⁶Kristo, in Kughen,

Mərig rimipəh narkutien tuk nīraptərəkinien nehuəyen kape Kughen,^m

⁷mərig rimnəpəh kafan nehuəyen, muə məmhen kin yorwok əmə kirik,

kini marha-pə ye tokrei tanə muə rəmhen kin yermamə əmə kirik.ⁿ

⁸Kini nīpīg in yermamə kirik, nīpran rəmhen əmə kin əṭawə, In mivəh-si-əhu atuk In,

mamor nəkwai Tatə Kughen ye narimnar m-fam muə meriaji-pə mīmḥə, yame kimnor auris In ye nīmḥəyen ye nai kamarkwao kin.^o

⁹Ror pən, Kughen rimivəh-si haktə In,

mhen-pən nhag kimin yame rapita nhag minə fam,^p

^j 1:29 Wok 5:41; 16:19-40 ^k 2:3 Gal 5:26 ^l 2:4 1 Kor 10:24 ^m 2:6 Jon 1:1-2; 17:5

ⁿ 2:7 Jon 1:14; 2 Kor 8:9 ^o 2:8 Hib 5:8; 12:2 ^p 2:9 Wok 2:33; Efes 1:20-21; Hib 1:3-4

- ¹⁰ mimə ye nhag Yesu, narimnar fam yamə mine kasəmir ikin minə
fam ye neai, mine ye tokrei tanə, mine ye kwənmhaan kape
nimhəyen, taksənimkur mhavəhsi-pən nisaiyen kimin,^a
¹¹ kini iriə m-fam tukhani-ərhav mə Yesu Kristo in Yermaru.
Tuksor məknekin mhavəh-si haktə nhag Tatə Kughen.^f

Kimiə naksəmhen kin laet yame raməsia-pən ye tanimtanə

¹² Kafak narmamə yamə mine yakorkeikei pik əmiə. Nipig yimnamarə
kitawə-m kimiə, kimiə nimnasor nəkwak ye nipig m-fam. Kini taktəkun
ai, yakamarə isok tuk əmiə, mərig kimiə takasəkeikei misarkut min mə
norien kapəmiə tukrəmhen atuətuk kin narmamə yamə mine Kughen
rimivəh miragh əriə. Səri-pən swatuk a ye nimri Kughen misakur
mamhagin. ¹³ Kini səri-pən swatuk a meinai Kughen ramor wok ye
nimraghien kapəmiə mə taksorkeikei norien nəkwak, kini mə tukrivəhsi-
pre nəsaninien kimi əmiə mə taksor əfrakis nərigien kafan.

¹⁴ Ye narimnar m-fam yame nakasor, takhapəh nisəgkiar-əgkiar-pikien
tukun mhapəh nisotgohyen tukun ¹⁵ mə nimraghien kapəmiə tukratuatuk
huvə, kini tukpəh nəm-pənien nar has kirik irəmiə, kini kimiə ji Kughen
yamə mine norien iko-iko rikək irəmiə, yame nakasarə yerki nəmə iko-
iko minə, yəpignap minə. Kini kimi naksəsia rəmhen kin kəmhau yame
raməsia-pə ye tokrei tanə ¹⁶ yame nakamharaptərəkien huvə nəgkiarien
kape nimraghien. Kini sor narimnar minə fam a mə nipig Kristo tukruə
min, kini jakəgkiar ausit tuk əmiə, kini jakirkun mə yimipəh naiyu-
apnapigien, nagheek ripəh nirkəkien tuk nar apnapig əmə.^s ¹⁷ Norien
kapəmiə kape nhatətəyen ye Kughen, in rəmhen kin sakrefaes kirik yame
ramvən kimi Kughen. Tukmə ror tukhophni yo, jakəmhen kin sakrefaes
ye waen^t yame kamətəg-pən iriū sakrefaes kapəmiə. Mərig nar apnapig
əmə - rikik ragien nipig rikimiə ramagien. ¹⁸ Kini ye norien kirikianə
əmə, rikimiə tukraməkeikei mamagien nipig rikik ramagien.^u

Pol tukrher-pən kin Timoti mine Epafrodaetas kiravən apa Filipae

¹⁹ Tukmə ye nərigien kape Yesu Yermaru, yakorkeikei mə pəh nien mə
tuktu, jakher-pre kin Timoti rurə məm əmiə mirerig-pa məvsao kin əmiə
kimi yo, rikik tukragien. ²⁰ Kwən kirik rirkək min eikin e yame kafan
nərigien rəmhen kin Timoti, yame rikin raməsik pik əmiə. ²¹ Narmamə
khapsaah kasərig əmə wok minə kapəriə, mhapəh nisərigien wok kape
Yesu Kristo.^v ²² Mərig kimiə nakwənharkun mə Timoti ramhawor pən
iran mine nipig mifam mamor wok kape Kughen. Kini kafan wok in

^a 2:10 Rom 14:11 ^f 2:11 Rom 10:9 ^s 2:15-16 Dan 12:3; Fil 1:10; 1 Tes 2:19 ^t 2:17 Nipig
kirik nəmə Isrel kimisətəg-pən waen ye sakrefaes, rəmhen kin nar kirik yame kamhavəh-
si-pən kimi Kughen. Əm-ru Nam 15:1-12. ^u 2:18 Fil 3:1; 4:4 ^v 2:21 2 Tim 4:10

rhuva, məmhen kin yame kwajikovə ramor wok iriu rimni, in ramasitu irak ye wok kape nini-ərhavyen Nəvsaoyen Huvə. ²³Ror pən, tukmə nipig yakuə mə jakirkun mə kafak nimraghien tukrhawor pən iran mine, ye nipig a in a jakher-pre kin Timoti tukrurə tuk əmiə. ²⁴Kini yakamhatətə ye Yesu Yermaru mə pəh nien mə tuktu, jakurə tuk əmiə.

²⁵Mərig rikik raməsik mə jakaməkeikei mher-pre kin Epafrodaetas rirerig-pre məm əmiə. In piak yame yakrauə kirikianə mawor wok kirikianə, mawarowagin kirikianə. Kupən nimisher-pə kin in tukruə mini-əsaah-pə nəvsaoyen kin əmiə, masitu min irak.* ²⁶Mərig taktəkun ai, in rorkeikei pik mə tukrəm fəm əmiə, kini rikin rəpəu meinai ruirkun mə kimiə nimisərig mə in ramhə. ²⁷Nəfrakisien, in rimamhə pik, ipakə əmə rimhə. Mərig Kughen rikin rehuə tukun. Mərig pəh nien mə Kughen rikin rehuə tuk in pisin əmə, mərig yo min, rikin rehuə tuk yo, mor əswasig kin narimnar yame tukror rikik rərhakis pik. ²⁸Ror pən, rikik ragien pik tuk nher-pre-min-ien kin mə taksəm in, rikimiə tukragien. Kini mə jakpəh nivəh-pik-minien yerkik. ²⁹Nipig taksəm in, sokrən huvə iran ye nəgienien, meinai kimiə min naksor kirikianə kimiə Yesu Yermaru. Havəhsi-pən nisaiyen kimi narmamə yamə mine kisəmhen kin in, ³⁰meinai ipakə əmə rimhə tuk norien wok kape Kristo, mipəh niginiən tuk kafan nimraghien ye nipig əutən minə, mimə in tukrasitu irak ye nipig kimiə nimiseinein nisasituyen irak.

Kristo əmə ramor ətawə kisatuatuk ye nimri Kughen

3 ¹Kafak narmamə yamə mine yakorkeikei pik əmiə. In e nəgkiarien infamien kafak. !Sagien tuk Yermaru! Kini yakrai min əmə nəgkiarien yame yimirai ta kupan raurə kimi əmiə, mərig pəh nien mə nar əutən tuk yo, kini in tukrasitu irəmiə mərər əswasig kin nəgkiarien eikuə minə tuk əmiə.

²Taktəkun, yakamni-pre tuk əmiə mə, !Takasərig əmiə tuk narmamə yamə mine kasor norien has minə! Iriə kisəmhen kin kuri aparə yamə mine kasor nahasien.* !Takasərig əmiə tuk narmamə yamə mine kamhavəh nao kimi narman! [Iriə kisəmhen kin yermamə yame ravəh oror nao kimi narman, meinai iriə khamə ta mə tukaməkeikei kivəh nao kimi yerman mə Kughen tukrivəh miragh in.] ³Mərig kitawə e ji Kughen əfrakis, yamə mine In rimnərai ta norien has minə yerkitawə. Kini Nanmin kape Kughen ramor ətawə kharkun nəhuakien kimi Kughen ye kapətawə nimraghien. Kini kitawə kisausit pik tuk nar yame Yesu Kristo rimnor ye nimraghien kapətawə, masətigətə əmə iran. Mərig pəh nien

* 2:25 Fil 4:18 * 3:2 Pol ramni hah nəmhajoun kape Isrel mimə iriə kuri minə. Nəmə Isrel kabhani mhəmə narmamə yamə mine pəh nien mə kwənərus kape Isrel iriə kuri minə. 3m-ru Mat 15:26.

mə nar kirik yame kitawə atuk kasor ye nipraitawə mə tukrivəh miragh ətawə.^y ⁴Mərig kupan, yimnamətigətə ye sakomsaes mine narimnar minə tiksin ye loa mə tukrivəh miragh yo. Kini tukmə kwən kirik rikin ramuh mə rirkun nətigətə-əməyen ye narimnar minə a, mərig narimnar minə a yimnor min ye nimraghien kafak rapita.^z ⁵Yimnarha əmə mivəh nipig eit, kivəh nao kimi yo^a. Kini yo yemə Isrel. Yimasi-pən ye kwənərəus kape Benjamin. Ripik minə, iriə min nəmə Isrel atuutuk. Apa kupan, yo Farisi kirik, kini yimnəri-pən huvə Loa.^b ⁶Yimnorkeikei pik mə jakor nəkwai Kughen ye narimnar fam, meriaji-pən mamvən mor nəmhəyen kimi narmamə kape Yesu minə.^c Kimipəh nəm-pə-yen nar has kirik irak meinai yimnaməri-pən fam loa kape nəmə Isrel. ⁷Mərig narimnar minə fam yame yimnətigətə irəriə kupan, kini rikik rimnaməsik mə iriə khahuvə pik, mərig taktakun ai yakaməm mə in nar apnapig əmə meinai yakirkun nar yame Kristo rimnor.^d ⁸Mərig ripəh norien infamien aikin a. Taktəkun ai, yakaməkir mə narimnar fam əgkap, in nar apnapig əmə meinai yakaməm nar kirik yame in rhuvə pik əgkap: in e mə jakirkun Yesu Kristo Yermaru kafak. Yimnapəh fam narimnar minə a tuk Kristo, marakikin əriə rəmhen kin nirsig, mə jakvəh əmə Kristo ⁹mor kirikianə kimru min. Pəh nien mə Kughen raməm mə yakatuatuk meinai yakaməri-pən atuutuk loa, mərig Kughen ramor yo mə yakatuatuk meinai yakamhatətə əmə ye Kristo. ¹⁰Yakorkeikei mə jakirkun huvə Kristo, mine nəsaninien yame Kughen rimnor In rimragh min ye nimhəyen,^e kini yakorkeikei mə jakuə ipakə tukun nipig yakamərig nəmhəyen rəmhen kin nəmhəyen yame In rimnərig. Kini yakorkeikei mə jakərer tukun nar apnapig kamhopni yo rəmhen kin yame kimnhopni In ¹¹meinai yakirkun nərəhu-pən-timtim-ien kafak nətərigien əmə iran mə Kughen tukror min yo yakamragh min.

Pol ramarkut pik min mə tukrirkun huvə Kristo

¹²Pəh nien mə yimivəh ta narimnar minə a, uə taktəkun ai kafak nimraghien in rinatuatuk ta. Nikam. Mərig Kristo rimirpen yo mə yo yermamə kavan, ror pən, yakamarkut mə norien kafak tukratuutuk məmhen kin in.^f ¹³Yo minə tiksin. Yəkpəh niniyen mə yakwauə ta rəmhen kin Kristo. Nikam. Mərig nar kirikianə əmə yame yakamarkut tukun, mə jakəru-kin narimnar yame ramswiin kwasig, maməmnhawk tuk narimnar yame raməmir kupan irak. ¹⁴Rəmhen kin yermamə kape

^y 3:3 Rom 2:29 ^z 3:4 Wok 22:3 ^a 3:5 Loa kape nəmə Isrel ramni mə tukəsik-pən nipikwarien ye nipig kamhavəh əmə nipig eit. Takəm-ru Jen 17:10. ^b 3:5 Luk 1:59; Wok 23:6; 2 Kor 11:22 ^c 3:6 In apa kupan, Pol, rikin rimnəsik mə ta mə Yesu Kristo in yekuə, kini Pol rimuh nəməhuak minə tukun. Əm-ru Wok 8:3, 22:4, 26:9-11.

^d 3:7 Mat 13:44-46 ^e 3:10 Rom 6:3-5; 8:17 ^f 3:12 1 Tim 6:12,19

naiyuyen yame ramarkut mə tukrapita mivəh nərok iran, yo yakamarkut tuk nivəhyen kwənkwai wok kafak. Kini kwənkwai wok e in e Kughen ramokrən kin ətawə mə tukhavən misofugin kitawə Yesu Kristo ye rao ye neai.^g

¹⁵ Kini kitawə m-fam yamə mine kwəsehuə ye nhatətəyen kapətawə tukasəkeikei mharaptərəkkin nətərigien minə a. Mərig tukmə kimia tiksın, nətərigien kapəmiə ror pisin ye nar a, Kughen tukrəsiə-pre kin nətərigien yame ratuatuk.^h ¹⁶ Mərig nar keikei, pəh kisəri-pən swatuk yame kwənharkun ta.

¹⁷ Yo minə tiksın. Hauə kirikianə misəri-pən tamhek nihuk, yame kimawə yakwəsor ta nakwəsəm, kini səm huvə narmamə yamə mine kasəri-pən tamhek nihumawə.ⁱ ¹⁸ Səri-pən tamhek nihuk meinai yakwəni-pre ta tuk əmiə nipig ripsaah, kini taktəkun ai nehe nimrik ramaiyu tukun, mə narmamə khapsaah kapəriə nəriwəkien ramhajoun mə iriə kasəməkin Nəvsaoyen Huvə kape Yesu Kristo yame ramni nimhəyen kafan ye nai kamarkwao kin. ¹⁹ Kasərig pik tipriə, mə in kughen kapəriə, kini misausit tuk norien narimnar yame ror naurisien. Kini nətərigien kapəriə ramvən pik tuk narimnar kape tokrei tanə.^j Iriə kasəri-pən swatuk yame ramvən apa ye nap ehua. ²⁰ Mərig kitawə, imətawə apa ye rao ye neai, kini kaseito kin Yermamə yame tukrivəh miragh ətawə yame tukrisi-pən aikin muə. In e Yesu Kristo Yermaru kapətawə.^k ²¹ Kini In tukrukreikin nipraitawə kape tokrei tanə e, yame in e nəviginien ne sirət minə, mor wi nipraitawə ruə rəmhen kin niprai Kristo nipig rimamragh ye nimhəyen. In tukror məkneikin ye nəsaninien kafan yame rirkun nərəhu-pənien narimnar fam ye kafan narmaruyen.^l

4 ¹ Ror pən, yo minə tiksın, taksərer tim tim məknenkin ye Yermaru. Yakorkeikei əmiə kini morkeikei pik mə jakəm min əmiə. Kafak narmamə minə, nimraghien kapəmiə yame ratuatuk ramor rikik ramagien. Kimiə e kwənkwai wok kafak yame rhuvə pik əgkap.^m

Pol ravəhsi-haktə nərigien kapəriə

² Yuodia mine Sintike. !Aweh! Takwəpəh kapəmiru nətgohyen mirauə miwor kirikianə meinai kimiru kape Yesu Yermaru. ³ Kini ik min, yame kirau mik kimiwor wok ta tuⁿ, yakorkeikei mə takasitu ye pia mir e meinai yimnor pik wok kimasir miriu, kini kimiwasitu irak mirəni-ərhav Nəvsaoyen Huvə, iriə Klemen mine piak minə tiksın min yamə mine kimisasitu ye wok. Kughen rimnərhəhu-pən nhagriə ye nəkwəkwə yame ramni narmamə yamə mine kamhavəh nimraghien rerin.^o

^g 3:14 1 Kor 9:24 ^h 3:15 1 Kor 2:6 ⁱ 3:17 1 Kor 4:16 ^j 3:19 Rom 16:18

^k 3:20 Efes 2:6,19 ^l 3:21 1 Kor 15:28,42-53 ^m 4:1 1 Tes 2:19-20 ⁿ 4:3 Tukmə ror raməgkiar kimi kwən kirik nhagin e Syzygus. ^o 4:3 Luk 10:20; Rev 3:5; 13:8; 17:8; 20:12

⁴Sagien tuk Yermaru nipig m-fam. !Kini jakni min, sagien! ⁵Sor pən kimi narmamə mə taksəm mə kimiə nəmə mar minə. Kini mhapəh nisəru-kinien mə pəh nien mə tuktu Yermaru tukrirerig-pə min.^p

⁶Takhapəh nisəterig-pikien tuk narimnar, mərig ye narimnar minə fam, taksəhuak pən əmə kimi Kughen tuk naha nhagin yame naksorkeikei. Kini nipig naksəhuak misaiyoh pən, takhani vi vi In tuk kafan nasituyen.^q ⁷Kini Kughen tukrivəhsi-pre nəmərinyen kimi əmiə yame yerpirig pik rapita nirkunien fam kape narmamə. Kini nəmərinyen a tukrətapig kin rikimiə mə takhapəh nisərig-pikien narimnar, meinai nakashatə ye Yesu Kristo.^r

⁸Kini taktəkun ai yo minə tiksın, sərig əmə narimnar yame ror nəfrakisien, mine yame ramraptəəkın nisaiyen, mine yame ratuatuk, mine yame norien has rikək iran, mine yame kitawə kisorkeikei, mine yame nhagriə rhuvə, mine yame rhuvə pik, mine yame narmamə kamhani vi vi. ⁹Sor naha nhagin yame yimnhajoun ta əmiə kin, yame nimnhavəh ye nimraghien kapəmiə, kini misor naha nhagin yame yakamni, kini misor naha nhagin yame nakasəm-pə irak, pəh Kughen yame ravəhsi-pre nəmərinyen kimi əmiə tukrarə kimiə min nipig mifam.^s

Pol rikin ragien tuk nasituyen kapəriə

¹⁰Rikik ragien tuk Yermaru meinai nimnhapəh nisasitu-pawkəyen irak ror tu kwənmopin mərig taktəkun ai rikimiə raməsik min yo. Nəfrakisien, nimisərig pik yo, mərig swatuk rikək mə taksasitu irak. ¹¹Pəh nien mə yakamni nar e meinai nar rikək tu yo. Nikam. Mərig taktəkun ai yakirkun swatuk tuk nagienien tuk naha nhagin yame yakavəh. ¹²Yakirkun swatuk tuk nagienien, nar apnapig mə kafak nar kirik rikək uə kafak narimnar ripsaah. Yakwirkun mə jakhawor pən iran mine mör rikik ragien nar apnapig mə nak nəviginien rikək uə rehuə; nar apnapig mə kafak nautə rehuə uə rikəskəh. ¹³Kristo ravəhsi-pə nəsaninien kimi yo, yakirkun narəyen ye nihuvəyen minə fam mine nahasien minə fam.^t

¹⁴Mərig kimiə nimisor norien rhuvə nipig nimisasitu irak ye nipig yimnarə ye nipig əutən. ¹⁵Nəfrakisien. Kimiə nəmə Filipae nakwənharkun ta mə nipig yame nimnhauə misərig Nəvsaoyen Huvə, nipig yimətərhav Masedonia [tuk norien wok kafak], kimiə pisin əmə nimisasitu irak kin mane. Niməhuak kirik min rikək yame rimivəhsi-pə narimnar tiksın kimi yo.^u ¹⁶Kini nipig yimavən pakə tuk Masedonia, ye taon e Tesalonaeka, mamarə apaikin, nimisher-pə min kin mane.

^p 4:5 Hib 10:25; Jem 5:8-9 ^q 4:6 Mat 6:25-34; Kol 4:2 ^r 4:7 Aes 26:3; Jon 14:27; Kol 3:15

^s 4:9 Rom 16:20 ^t 4:13 2 Kor 12:10 ^u 4:15 2 Kor 11:9

Pəh nien mə m-kirikianə əmə. ¹⁷Pəh nien mə yakamarha kin mane mə takhavəhsi-pə kimi yo. Mərig yakorkeikei mə Kughen tukrəm norien kapəmiə, mərok əmiə iran. ¹⁸Yakavəh fam mane yame nimisher-pə kin kimi yo, kini rəmhen rapita, meinai nipig Epafrodaetas rimipik narimnar minə e muə kimi yo, taktakun ai narimnar kafak ripsaah. Kimiə nimnhavəhsi-pən nar kirik kimi Kughen rəmhen kin sakrefaes yame nəmiovin rhuvə. In ravəh əmə, rikin ragien tukun. ¹⁹Kini kafak Kughen tukrivəhsi-pre narimnar minə fam kimi əmiə yame ratuatuk tuk nimraghien kapəmiə. Kini narimnar yame ravəhsi-pə kimi ətawə ramsi-pən tuk nautə ehua kafan yame rhuvə, mamuə tuk ətawə ye Yesu Kristo.

²⁰Pəh narmamə m-fam tukhavəh-si haktə nhag Kughen Rimtawə mamvən mamvən mipəh norien infamien. Amen.

Nəgkiarien infamien

²¹Yakamni rhuvə pre tuk əmiə mfam yamə mine nakashatətə ye Yesu Kristo. Nəməhuak minə e kimawə miriə kamhani rhuvə pre tuk əmiə.

²²Narmamə m-fam yamə mine kishatətə ye Yesu Kristo kamhani rhuvə pre tuk əmiə, kini iriə min yamə mine kisarə apa imei Sisa kamhani rhuvə pik tuk əmiə. ²³Pəh Yesu Kristo Yermaru kapətawə tukrautə-pre kin nihuvəyen kafan kimi əmiə m-fam. Amen.